

Sensorveiledning for MUS2667 Musikkhistoriske temaer 3

Innholdet i dette emnet varierer fra år til år, våren 2020 er temaet *Sergej Rachmaninov*. Rachmaninovs musikalske personstil og hans posisjon i russisk og vestlig musikkhistorie er blitt belyst gjennom i alt 16 satser, hentet fra ulike sjangre. Studentene er også blitt kjent med Rachmaninov som pianist. Etter at emnet er gjennomført forventes det at studenten

- kjenner til sentrale problemstillinger på forskningsfeltet
- har inngående kunnskaper om pensumverkene, og kan sette dem inn i en relevant kontekst i forhold til emnets problemstillinger
- kan gjennomføre selvstendige analyser av andre verk enn pensumverkene
- kan formidle relevant fagstoff skriftlig og muntlig

Eksamen er en skriftlig hjemmeoppgave på åtte sider (à 2300 tegn, mellomrom ikke medregnet) over oppgitt emne med tre dagers innleveringsfrist ved slutten av semesteret. Det gis vanligvis to alternative oppgaver.

Oppgave 1 våren 2020

De to klaverstykkene som skal drøftes, står på pensumlisten, men er bare blitt summarisk gjennomgått på forelesningene. I vurderingen vil følgende momenter telle positivt:

1. Henvisninger til den pensumlitteraturen som er nødvendig for å besvare oppgaven.

Nattiez' «pyramide» er forklart i en av pensumtekstene. Kandidaten må kunne vise at hun har forstått hans hierarkiske inndeling av musikkverket i stil-lag. For øvrig krever ikke oppgaveteksten eksplisitt at studentene trekker inn annen pensumlitteratur, men i drøftingen av stiltrekkene i de to stykkene kan enkelte av pensumtekstene definitivt være nyttige.

2. Påvisning av en del typiske Rachmaninov-trekk i preludiet i g-moll, og sammenlikning av relevante aspekter i preludiet og etyden.

Kandidaten bør klare å påpeke en god del persontypiske trekk i g-mollpreludiet, om enn ikke innenfor alle de aspektene som nevnes i oppgaveteksten. I sammenlikningen mellom stykkene bør forskjeller i harmonikk og tonalitet (funksjonsharmonikk versus modalitet) absolutt trekkes fram. Det er ikke noe entydig svar på oppgavens siste spørsmål, her kan kandidaten få vist sin refleksjonsevne og stilinnsikt.

3. Tilfredsstillende beherskelse av det analytiske håndverket og det musikkfaglige begrepsapparatet.

4. Selvstendige og reflekterte analyser av stykkene.

Det finnes flere analyser av disse to stykkene på nettet, men besvarelsen bør dokumentere en viss grad av selvstendighet når det gjelder de analytiske observasjonene.

5. Klart og godt språk.

6. Formelle aspekter: Nøyaktighet ved bruk av sitater og henvisninger, korrekt oppsatt litteraturliste. Det oppgitte omfanget på åtte sider skal være overholdt med bare mindre avvik.

For å oppnå karakteren **C** bør momentene i pkt. 1, 2, 3, 5 og 6 i overveiende grad være tilfredsstillt. **A** eller **B** kan oppnås ved at kandidatene i tillegg har et klart selvstendig analytisk grep (pkt. 4). Kandidaten kan også få **A** eller **B** ved å påpeke svært mange rachmaninovske «fingeravtrykk» i stykkene, med sikker anvendelse av et relevant musikkteoretisk/analytisk begrepsapparat (pkt. 2 og 3).

Oppgave 2 våren 2020

Ingen av disse to pensumartiklene er blitt gjennomgått i noen detalj i undervisningen. Om Fisks artikkel har jeg bare sagt at det gjelder å merke seg konklusjonene, og at det ikke er nødvendig å finlese analysene av de stykkene han henviser til. Jeg har bare trukket fram ett moment i Taruskins artikkel (i en forelesning lagt ut på Canvas): Taruskin påpeker at mange skribenter har hatt en veldig begrenset forståelse og anvendelse av *modernisme*-termen: «The essential modernist idea here is [...] the obligation to make a contribution of lasting significance to the development of the art» (s. 128). Taruskin hevder at et slikt musikk-syn oppstod med den såkalte nytyske skole på midten av 1800-tallet. Jeg har ikke tatt for meg de avsnittene i artikkelen hvor Taruskin kritiserer Fisk (s. 126–128). Her skriver han: «One could argue that Rachmaninoff's conservatism did not preclude a contribution of lasting significance. Fisk chooses the other way: to argue that, appearances to the contrary notwithstanding, Rachmaninoff was not conservative» (s. 127). Med andre ord: Ved å forsøke å bevise at Rachmaninovs musikk tilhører det 20. århundre, argumenterer Fisk på «modernismefløyens» premisser. Taruskins artikkel er en polemisk og ganske krevende tekst, og kandidater som klarer å presentere de ovennevnte momentene og utdype dem litt, bør få A eller B på denne delen av oppgaven. Det er ikke nødvendig å referere innholdet i hele artikkelen, oppgaven gjelder den delen av teksten som kritiserer Fisks artikkel.

Oppgavens andre del er ganske åpen. Kandidatene kan her omtale noen Rachmaninov-verk som de er særlig begeistret for. For å få C må beskrivelsene av verkene benytte relevant fagterminologi. Dersom beskrivelsene er usedvanlig innsiktsfulle, eller kandidaten klarer å trekke inn noen større estetiske eller historiografiske perspektiver, kan karakteren på denne delen bli A eller B.

De språklige og formelle kravene nevnt i pkt. 5 og 6 i oppgave 1 gjelder selvsagt også for oppgave 2.

Ved karakterfastsettelsen bør de to delene av oppgaven telle likt.

Asbjørn Ø. Eriksen